

Filarmonica Braşov
STAGIUNEA 143

Filarmonica Braşov

RECITAL Gaudeamus Quartet Filarmonica Braşov®

35 de ani de activitate

Lucia Neagoe VIOLARA I

Raluca Irimia VIOLARA A II-A

Leona Varvarichi VIOLĂ

Ştefan Neagoe VIOLONCEL

📍 Concertul va avea loc la Sala Patria din Braşov.

📄 Biletele pot fi achiziţionate de la Sala Patria sau de pe www.bilet.ro ▶ transmis şi online

W. A. Mozart - Cvartet în do major, KV 157

Edvard Grieg - Cvartetul Op. 27 Nr. 1

Marti,
11 mai 2021
ora 19⁰⁰

Dirijor de onoare: Ilarion Ionescu-Galați
Dirijor invitat permanent: Cristian Mandea

SALA „PATRIA”

Martți, 11 mai 2021, ora 19.00

RECITAL

Gaudeamus Quartet Filarmonica Braşov ®

LUCIA NEAGOE – *vioara I*
RALUCA IRIMIA – *vioara a II – a*
LEONA VARVARICHI – *violă*
ȘTEFAN NEAGOE – *violoncel*

PROGRAM:

W. A. Mozart - Cvartet de coarde nr.4 în Do major KV 157
(1756 - 1791) - *Allegro*
 - *Andante*
 - *Presto.*

E. Grieg - Cvartet de coarde op. 27 nr. 1 în sol minor
(1843 - 1907) - *Allegro molto ed agitato -*
 - *Romanze.*
 - *Intermezzo.*
 - *Finale.*

GAUDEAMUS QUARTET Filarmonica Braşov ®

GAUDEAMUS QUARTET a luat ființă în anul 1986 la Iași, unde au beneficiat de îndrumarea renumitului Cvartet *Voces*. Și-au început activitatea concertistică, foarte curând după constituire, prin participare în cadrul

festivalurilor și stagiunilor camerale din România.

Prima apariție în fața publicului brașovean a avut loc în anul 1988, când au obținut Premiul I la Concursul de interpretare pentru cvartete studențești, din cadrul Festivalului Internațional de Muzică de Cameră – ediția XIX. Au urmat și alte concursuri naționale și internaționale, în palmaresul *GAUDEAMUS QUARTET* fiind incluse: Premiul Special al Juriului la Concursul Internațional de Cvartet de Coarde, *Mozart* – Salzburg, Austria (1995), Premiul al II-lea la Concursul Internațional de Muzică de Cameră, *Vincenzo Bellini* – Caltanisseta, Italia (1995), Marele Premiu – *Rovere d'Oro* la Concursul Internațional de Muzică de Cameră – San Bartolomeo al Mare, Italia (2000) ș.a.

Artiștii *Gaudeamus Quartet* s-au perfecționat la cursuri de măiestrie din Marea Britanie cu Hugh Maguire (prim violonist al Cvartetului *Allegri*) și cu membrii Cvartetului *Alban Berg*. De asemenea, au lucrat la Salzburg cu Walter Levin (prim violonistul Cvartetului *La Salle*), la Londra cu membrii Cvartetului *Amadeus* și cu Milan Skampa (membru al Cvartetului *Smetana*).

Au fost invitați, pentru două sezoane consecutive – *Quartet in Residence* – să susțină concerte săptămânale la Jubilee Hall din Aldeburgh, United Kingdom (perioada februarie-martie 1997 și 1998).

Repertoriul cvartetului este impresionant, cuprinzând peste 200 de lucrări din creația lui Luigi Boccherini, Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven, Franz Schubert, Felix Mendelssohn-Bartholdy, Robert Schumann, Johannes Brahms, Edvard Grieg, Antonin Dvořak, Bedřich Smetana, Maurice Ravel, Claude Debussy, Béla Bartók, George Enescu, Dmitri Schostakovich, Serghei Prokofiev, Mihail Jora, Pascal Bentoiu, Wilhelm Berger, Vasile Herman, Theodor Grigoriu, Adrian Iorgulescu, Ulpiu Vlad, Vasile Spătărelu, Anatol Vieru, Menachem Zur ș. a.

Gaudeamus Quartet se numără printre puținele formații care au reușit să interpreteze în trei ediții *Integrala Cvartetelor de coarde de Beethoven* (Iași, Brașov și Genova).

Au concertat atât pe scenele de concert din România, cât și pe cele din străinătate: Marea Britanie, Franța, Japonia, Italia, Germania, Austria, Spania, Turcia, Slovacia, Polonia, Ungaria, Croația, Olanda, Bulgaria, Cipru, Suedia, Rusia.

Înregistrările audio (CD) ale formației cuprind următoarele titluri:

- 1999 *Gaudeamus Quartet* – COPYMEDIA GERMANY.
- 2002 *Gaudeamus Quartet in Borken* – LINOS KONZERT.
- 2004 *String Time* – ENTERCOM SAURUS RECORDS.
- 2005 *Emsdettener Totentanz* – PALATON INTERNATIONAL.
- 2006 *String and Sax* – ENTERCOM SAURUS RECORDS.
- 2009-2010 *Integrale dei Quartetti per Archi di Ludwig van Beethoven* – GPMUSICA.

Componența cvartetului s-a schimbat de-a lungul celor trei decenii de activitate concertistică, avându-i în prezent ca membri pe: Lucia Neagoe – vioara I, Raluca Irimia – vioara a II-a, Leona Varvarichi – violă și Ștefan Neagoe – violoncel, soliști concertiști ai Filarmonicii Brașov.

Gaudeamus Quartet este o prezență activă în viața Brașovului, atât prin concertele din cadrul Stagiunii Camerale a Filarmonicii, cât și prin contribuția sa la promovarea și dezvoltarea culturii românești și universale.

Muzica de cameră îi datorează lui Wolfgang Amadeus Mozart tot atât de mult ca și lui Joseph Haydn. Ceea ce face special acest gen încă de la începuturi este faptul că majoritatea compozițiilor din acea vreme erau comandate de capete încoronate pentru distracțiile vremii, asigurându-se astfel traiul muzicienilor. Însă, apariția cvartetului de coarde nu a fost comanda nimănui, a fost curiozitatea lui Joseph Haydn pentru o formație timid apărută în familia muzicii de cameră, iar pentru Wolfgang Amadeus Mozart, marea majoritate a compozițiilor a apărut în urma comenzilor mai puțin lucrările instrumentului cu 16 coarde.

Mozart a compus 23 de cvartete (unii analiști au numărat chiar 26) în perioada 1770–1790, clasificate în 5 etape distincte.

Primele 6 lucrări, compuse la vârsta adolescenței – (de la KV 155 la KV 160) cunoscute și drept *Cvartetetele milaneze* – prezintă influențe ale muzicii italiene, în special ale compozitorilor G. B. Sammartini și L. Boccherini. Sunt lucrări compuse în 3 părți, principala preocupare fiind supremația primei viole.

Cvartetetele vieneze (KV 168–173), sunt compuse în structura clasică de cvartet în 4 părți, structură pe care Haydn a definitivat-o începând cu lucrările sale opus 9. Un alt argument de maturitate regăsit în noile cvartete este distribuția importanței în mod egal, tuturor celor 4 instrumente ale cvartetului.

Cele mai cunoscute cvartete sunt cele 6 dedicate lui Haydn, compuse în perioada 1782-1785.

Ultimele 3 – denumite *Cvartetetele Prusiene*: KV 575 în Re major (1789), KV 589 în Si bemol major (1790) și KV 590 în Fa major (1790) – au fost dedicate regelui Prusiei, Friedrich Wilhelm II; în acestea apare rolul proeminent al violoncelului, deoarece însuși regele cânta la acest instrument.

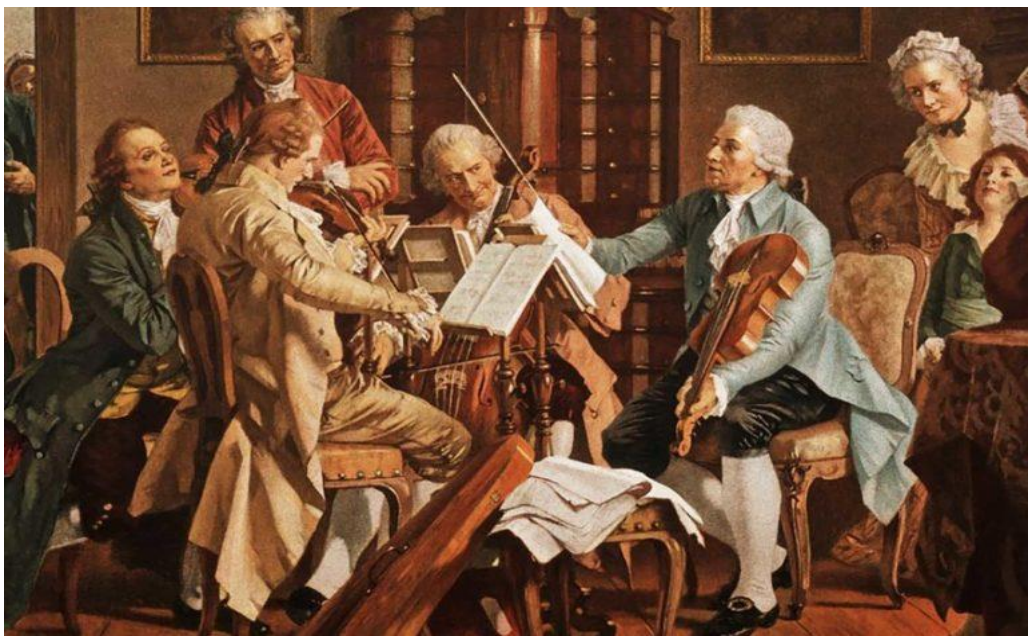
Întreaga creație mozartiană stă sub semnul noului, al ingeniozității. Sunt compoziții ce se încadrează în formă clasică pură, dar vor fi criticate pentru extravaganța stilului, neacceptată încă la acea vreme.

KV 157 este a treia lucrare din calupul celor 6 cvartete milaneze.

La fel ca toate celelalte cvartete milaneze, acesta este compus în trei mișcări și, are ca parte mediană o mișcare lentă compusă în modul minor. Este o lucrare timpurie. Este scurtă, simplă, directă, deloc de neglijat pentru un tânăr de 14 ani.

Este compusă în tonalitatea Do major, iar tema de debut a primei mișcări este plăcută și melodioasă. Toate vocile pot fi auzite într-un ansamblu perfect, acela de cvartet. Prima mișcare ne arată un compozitor care pare deja familiarizat cu forma cvartetului de coarde, precum și cu tehnica de compoziție pentru un ansamblu.

A doua mișcare are profunzimea părților lente din opusurile viitoare (sună cumva cel mai matur din întreaga lucrare). Este compusă în modul minor, este melancolică (în ciuda timpului minunat pe care l-au petrecut tânărul compozitor și tatăl său în Italia, poate așa sună dorul de casă al unui copil de paisprezece ani). Ca desfășurare în timp este cea mai lungă mișcare a lucrării în care se poate citi sensibilitatea.

Finalul simplu și rapid este foarte scurt. Acesta revine la tonalitatea inițială, Do major, o tonalitate luminoasă la care se adaugă o notă de umor caracteristică stilului mozartian. Finalul încununează întregul cvartet printr-o coda optimistă.

§§*

După ani plini de activitate în Oslo, când predă și dirija pentru a-și câștiga existența, **Edvard Grieg** și soția sa Nina au plecat în 1877 la Hardanger. Acolo, în decursul a câtorva ani a scris mai multe capodopere, printre care și *Cvartetul de coarde nr. 1 în sol minor*.

Cvartetul Johannes Wolff și invitați: din stânga; Johannes Wolff (vioară), Joseph Hollmann (violoncel), Gustave Lyon stând în picioare (administrator Delegat al Editurii Pleyel, Wolff, Lyon et Cie), [Edvard Grieg](#) în mijloc, Pierre Monteux (violă), André Dulaurons (vioară)

Franz Liszt, după ce a ascultat cvartetul lui Grieg, a declarat: „*A trecut mult timp de când am auzit o nouă compoziție, în special un cvartet de coarde, care șă mă fascineze la fel de mult ca această deosebită și admirabilă lucrare a lui Grieg.*”

Limbajul muzical al cvartetului este oarecum radical, și, în multe privințe, o punte între cvartetele târzii ale lui Beethoven și cvartetul lui Debussy, compus la cincisprezece ani după cel al lui Grieg.

Lucrând din greu pentru a găsi un cadru tematic și formal, Grieg a decis să construiască întregul cvartet pe melodia cântecului *Spillemaend* de Ibsen („Menestrel”, Op. 25, nr. 1), care stă la baza tuturor celor patru mișcări. Acest nucleu motrice străbate întregul cvartet, de la dramatica *introduce* până la fascinantul *finale*. Această unitate conceptuală sub forma unei idei melodice ciclice nu a luat naștere odată cu compozițiile lui Grieg - era o tehnică adesea utilizată și de Liszt -, dar Grieg a valorificat-o foarte frumos pentru stilul muzical cameral adoptat la acea vreme. Densitatea sunetului în cvartetul lui Grieg este izbitoare. Construcția este neobișnuită, constând în oprirea discursului muzical în momentele agogice de mare intensitate (folosirea de duble opriri fortissimo la mai multe instrumente simultan). A și fost criticat pentru acest lucru, dar el însuși spunea că, cvartetul său nu a fost conceput doar pentru „*a oferi momente ocazionale de strălucire, ci, are ca scop amploarea, avântul și, mai presus de toate, obținerea unui sunet puternic la toate instrumentele pentru care este scris.*” Mai mult, cvartetul este neconvențional în stilul său marcat omofonic, deși există și pasaje polifonice care demonstrează că Grieg a fost un maestru și al acestei tehnici.